

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 13 czerwca 2022 r.
(OR. en)

10055/22

LIMITE

ECOFIN 605
UEM 177

Międzyinstytucjonalne numery
referencyjne:
2022/0178 (NLE)
2022/0179 (NLE)

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady
Do: Komitet Stałych Przedstawicieli (część II) / Rada
Dotyczy: PROJEKT pisma przewodniczącego Rady Ecofin skierowanego do Rady Europejskiej
Rozszerzenie strefy euro – Chorwacja

Delegacje otrzymują w załączeniu projekt pisma przewodniczącego Rady (Ecofin) do Rady Europejskiej w sprawie rozszerzenia strefy euro (na Chorwację).

KOMITET EKONOMICZNO-FINANSOWY

SEKRETARIAT

Bruksela, 17 czerwca 2022 r.

PROJEKT

***Pismo przewodniczącego Rady Ecofin
skierowane do Rady Europejskiej***

Rozszerzenie strefy euro – Chorwacja

Zgodnie z procedurami ustanowionymi w art. 140 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej „TFUE” lub „Traktat”) Rada (Ecofin) omówiła sprawozdania z konwergencji przygotowane przez Komisję i Europejski Bank Centralny (EBC), w szczególności oceniające sytuację dotyczącą konwergencji osiągniętej przez gospodarkę chorwacką, jak również wnioski Komisji w sprawie uchylenia derogacji w stosunku do Chorwacji ze skutkiem od 1 stycznia 2023 r.

Pragnę Państwa poinformować, w zakresie mojej odpowiedzialności, o głównych elementach dyskusji ministrów na posiedzeniu Rady Ecofin 17 czerwca. Niniejsze omówienie nie stanowi formalnego stanowiska Rady Ecofin, lecz ma służyć udzieleniu Radzie Europejskiej informacji o naszych dyskusjach. Rada podejmie formalne decyzje w tej kwestii w lipcu, uwzględniając opinie Parlamentu Europejskiego i EBC, a także dyskusje Rady Europejskiej oraz zalecenie od państw członkowskich należących do strefy euro, wydane na mocy art. 140 ust. 2 TFUE.

Ministrowie omówili rozwój sytuacji gospodarczej w Chorwacji i dokonali oceny poziomu konwergencji tego kraju. Podczas dyskusji zwrócono uwagę na następujące elementy:

- **Finanse publiczne:** Ze względu na kryzys związany z COVID-19 deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych gwałtownie pogłębił się w 2020 r. (7,3%). Jednak już w 2021 r. został on obniżony do poziomu poniżej 3% w następstwie pełnego ożywienia gospodarczego oraz stopniowego, ale zdecydowanego wycofywania tymczasowych środków nadzwyczajnych. Według programu konwergencji Chorwacji na 2022 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych ma zmniejszyć się z 2,9% PKB w 2021 r. do 2,8% PKB w 2022 r. i 1,6% PKB w 2023 r. Prognoza gospodarcza Komisji z wiosny 2022 r. przewiduje, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych będzie się dalej obniżać do poziomu 2,3% PKB w 2022 r. i 1,8% w 2023 r. Prognoza Komisji przewiduje, że spowoduje to obniżenie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do 73,1% PKB w 2023 r., wielkości bardzo zbliżonej do poziomu sprzed pandemii COVID-19 odnotowanego w 2019 r., i że poziom ten będzie się obniżał do połowy lat dwudziestych XXI w., przy założeniu korzystnej różnicy między stopą procentową a stopą wzrostu. Chorwackie ramy fiskalne zostały znacznie wzmocnione w ostatnim czasie, w dużej mierze dzięki transpozycji pozostałych wymogów dyrektywy Rady w sprawie ram budżetowych (2011/85/UE). Nowa ustawa budżetowa przyjęta w grudniu 2021 r. wprowadziła m.in. znaczne usprawnienia w procesie prognozowania oraz w zakresie spójności i poziomu szczegółowości średniookresowych planów fiskalnych.
- **Stabilność cen:** W kwietniu 2022 r. średnia 12-miesięczna stopa inflacji wyniosła 4,7%, czyli poniżej wartości referencyjnej wynoszącej 4,9%. Ogólnie rozwój inflacji na Chorwacji w dekadzie poprzedzającej pandemię COVID-19 ściśle odpowiadał ewolucji w strefie euro. W ostatnich miesiącach inflacja Chorwacji odbiegła od inflacji strefy euro częściowo z powodu wzrostu cen żywności, ale też w wyniku silniejszego niż w strefie euro ożywienia gospodarczego. Prognozuje się, że stopa inflacji utrzyma się poniżej wartości referencyjnej w najbliższych miesiącach i będzie bliska średniej dla strefy euro zarówno w roku 2022, jak i 2023. Udana integracja Chorwacji ze strefą euro będzie wymagała stałego monitorowania szeregu ryzyk wzrostu inflacji oraz odpowiedniej polityki towarzyszącej procesowi nadrabiania zaległości. Istnieje możliwość lepszego dostosowania ustalania wynagrodzenia do zmian w zakresie wydajności, z uwzględnieniem roli sektora publicznego jako lidera płac. Oczekuje się, że wdrożenie planu odbudowy i zwiększania odporności (RRP) spowoduje złagodzenie ryzyk inflacyjnych, jako że wiele reform przewidzianych w tym planie może przyczynić się do zwiększenia konkurencji na rynku i obniżenia kosztów dla przedsiębiorstw, wywierając tym samym presję na spadek cen produktów końcowych w perspektywie długookresowej.

- **Stabilność kursu walutowego:** Chorwacka kuna przystąpiła do ERM II 10 lipca 2020 r. i utrzymuje centralny kurs wobec euro w wysokości 7.53450 przy standardowym marginesie wahań wynoszącym $\pm 15\%$. W ciągu ostatnich dwóch lat kuna pozostawała zasadniczo stabilna i odnotowywano niewielki margines wahań nieprzekraczający $\pm 1\%$ względem centralnego kursu wobec euro. W momencie przystąpienia do ERM II władze zobowiązały się do podjęcia zobowiązań wynikających z przystąpienia z myślą o osiągnięciu wysokiego stopnia trwałej konwergencji gospodarczej przed przyjęciem euro. Komisja przedstawiła swoją ocenę, zgodnie z którą zobowiązania te zostały całkowicie wypełnione.
- **Długoterminowe stopy procentowe:** W okresie dwunastu miesięcy do kwietnia 2022 r. średnia długoterminowa stopa procentowa w Chorwacji wynosiła 0,8%, czyli 1,8 punktu procentowego poniżej wartości referencyjnej wynoszącej 2,6%.
- **Przepisy prawa krajowego,** w tym statut krajowego banku centralnego Chorwacji, są w pełni zgodne z art. 130 i 131 TFUE i ze Statutem Europejskiego Systemu Banków Centralnych / Europejskiego Banku Centralnego.

Przeanalizowano również **dotatkowe czynniki**, do których odnosi się Traktat, w tym kształtowanie się bilansu płatniczego oraz integrację rynków produktowych i rynku finansowego. Gospodarka Chorwacji jest dobrze zintegrowana z gospodarką UE, choć w 2021 r. zaproponowano przeprowadzenie wobec Chorwacji szczegółowej oceny sytuacji w ramach procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej ze względu na fakt, że międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto (MPI netto), wzrost jednostkowego kosztu pracy (ULC), wzrost cen nieruchomości mieszkalnych i wskaźniki długu brutto sektora instytucji rządowych i samorządowych przekroczyły odnośne orientacyjne wartości progowe. Niemniej jednak ustalenia zawarte w przeprowadzonej przez Komisję szczegółowej ocenie sytuacji z 2022 r. wskazują, że w 2021 r. wznowiono proces eliminowania zakłóceń równowagi makroekonomicznej. RRP Chorwacji powinien ułatwić reformy w różnych obszarach i tym samym pomóc w dalszym eliminowaniu zakłóceń równowagi makroekonomicznej w perspektywie średniookresowej. Ożywienie przyczyniło się również do obniżenia wskaźnika zadłużenia sektora prywatnego, który powrócił do poziomu bliskiego temu sprzed pandemii. Zadłużenie zarówno gospodarstw domowych, jak i przedsiębiorstw sytuuje się poniżej progów ostrożnościowych, choć w dalszym ciągu przekracza poziomy sugerowane zgodnie z podstawowymi zasadami. Saldo obrotów z zagranicą poprawiło się, a międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto powróciła na ścieżkę wzrostu. Wiele reform przewidzianych w RRP powinno przyczynić się do poprawy ram fiskalnych, zwiększenia gospodarności w sektorze publicznym i ułatwienia dostępu do finansowania oraz wzmocnić ramy przeciwdziałania praniu pieniędzy i otoczenie biznesu. Oczekuje się również, że reformy te zwiększą potencjał eksportowy gospodarki, uczestnictwo w rynku pracy i długoterminową wydajność. Władze powinny zapewnić terminowe i pełne wdrożenie reform przewidzianych w RRP.

W świetle powyższej oceny ministrowie Ecofin zgadzają się z oceną Komisji i EBC, że Chorwacja osiągnęła zgodność prawną i przestrzega kryteriów konwergencji, a uwzględniając także dodatkowe czynniki, uważają, że Chorwacja spełnia warunki niezbędne do przyjęcia euro.

Ministrowie podkreślili też wagę porozszerzeniowych zobowiązań, które Chorwacja poczyniła w lipcu 2020 r. po przystąpieniu do ERM-II i które uznano za wysoce istotne dla osiągnięcia ścisłej, trwałej konwergencji gospodarczej i dla udanego udziału w trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej. Obejmuje to w szczególności środki służące wzmocnieniu ram walki z praniem pieniędzy wskutek transpozycji 5. dyrektywy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy, redukcję administracyjnych i finansowych obciążeń gospodarki dzięki dalszemu upraszczaniu procedur administracyjnych, redukcję opłat parafiskalnych i niepodatkowych, poprawę ładu korporacyjnego przedsiębiorstw państwowych oraz wzmocnienie krajowych ram niewypłacalności zgodnie z dyrektywą (UE) 2019/1023.

Ministrowie popierają wnioski Komisji w sprawie uchylecia derogacji w stosunku do Chorwacji ze skutkiem od 1 stycznia 2023 r. i z zadowoleniem przyjmują rozszerzenie strefy euro na Chorwację.

Ministrowie z zadowoleniem przyjmują zalecenie przyjęte przez członków Rady reprezentujących państwa członkowskie, których walutą jest euro. Zdecydowanie zachęcają władze chorwackie, by kontynuowały w okresie po 2023 r. politykę fiskalną ukierunkowaną na osiągnięcie rozsądnej średnioterminowej pozycji fiskalnej, wdrażały dalsze reformy strukturalne i inwestycje przewidziane w chorwackim RRP i realizowały sprawne polityki mikro- i makroostrożnościowe w celu utrzymania trwałej konwergencji, w szczególności konwergencji inflacji, oraz w celu zapewnienia pomyślnego uczestnictwa w unii walutowej. Ministrowie z zadowoleniem przyjmują zdecydowane zobowiązanie władz chorwackich w tej kwestii.